

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 30. новембра 1889.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. Рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Kamenic, (Srem) Sigmien). — Претплата и све што се тиче администрације пише се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Има л' код нас . . .

Има л' код нас комуниста
И социјалиста,
Ка' што веле веки наши
Добри богаташи?

Ја би чисто мог'о рећи:
Иди збогом, мани,
Та то код нас тек сневају
Богати Гавани.

Ја не видим комуниста
Ни социјалиста,
Бар не држе, јер немају
Свога стручног листа.

Ал ја видим друго нешто,
Видим prima vista,
Видим доста, и сувише
Српских нихилиста.

Међу српским богаташ'ма
Има нихилиста,
Што не држе ни једнога
Србинскога листа.

— а —

Ћа-ћу!

Човек треба у свакој неприлици да се зна утешити. И ја се чудим што народ наш није измислио пословицу, која би гласила: Теши, теши, пак ћеш истесати! И син простога свештеника српског из Смиљана у горњој Крајини, да је гао у очајање за то што је Србин, да је рекао: Србину је суђено да други за њега (и на њега) измисљавају, од те суд-

бине немаш куда утећи; — он би данас можда мешао мастило у каквом неуредном уреду, пута му не би нико прокрчио, ма да би му црева дан и ноћ крчала, а он се држао начела: теши, теши, и тесао је тесао, и тако данас наш Личанин постаде Тесла — нови Едисон. (Истива, у Америци се не пита: ко је Мађар? или: ко није Србин, Хрват, Словак, Румун? и т. д. већ ко је човек на своме месту. За то н. пр. Аца Зуб и не иде у Америку — а Јота, Грозни, Лемајић et comp. они су сад већ људи на своме месту, и као такови радо бм ишли у Америку, ал у њих се опет заљубили држ. одветници па их не пуштају).

Јесте, треба се знати утешити у свакој неприлици, и ја би подигао вечити споменик ономе Циганину, који је имао обичај уз сваку другу-трећу реч казати: „Не дај, боже, горе!“ Па кад су га једаред неки адвокати свукли до голе коже, а неки жандари (сад или ради пристojности, или вежбајући се у своме хуманитарном позиву) везали га за један колац у кањском риту и подговорили комарце да му покрију наготу, наш је Цига био и сад прави стојик (јер није могао ни сести ни лећи), који су туда пролазили питали су га са великим саучешћем: како ти је, Циге? — А он је одговарао: „Не дај, боже, горе!“ — А зар би ти могло бити и горе?! — „Како да не, — да наиђе од куд какав пијан солгабиров, па да запали рит, — зар ни онда не би било горе?!“ — И Цига је имао право, и „Не дај, боже, горе!“ остала је најутешнија реч за све оне, који се другим чиме боље утешити не знају.

Ето и нас сада боли до срца, што је патња дичве Црне Горе велика и много већа од њенога јаука, а ми једва можемо да јој и мрвицама помогнемо. Ал могло би бити и горе. Да су Црногорци мекушци, које ухвати дрхтавица кад немају паштета и

пазана; да немају добра и мудра оца, добра и мудра стрица, добрих и свесних брата, који их примају у топлицу својих недара, да нису очврсли у искушењу, па кад би дали образ и поштење за чинију сочива, — можда би се овда отвориле свињске пијаци и нагрнуде отуд сваке свињарије, ал зар тај пазар не би било нешто горе и најгоре.

Ето нама је тешко и претешко што пуна хармонија наша са браћом Хрватима не иде лако и прелако, — „Србобран“ не уме а „Ново Време“ — ванда баш неће (или не сме) да погоди прави тон. — То је зло, али не дај, боже, горе! Кад би ми Срби зарад брза споразума и слоге сад сви на једаред почели уздисати за г. Мажуранићем и за његовом владом, верујте да би било горе. Јер споразум, који би се на том ветру основао, трајао би од петка до суботе, а у недељу би наши противници још већма ликовали завршетку, него што сад зазиру од почетка наше интимности. А наша љубав и слога ваља да буде трајна и необорива, за то зидајмо зграду темељну на искренности и поштењу, — ни један корак натраг већ све напред, а тон овоме складу неће давати квареше, већ народ хрватски и српски из дубине груди из дубине потребе и уверења свог.

Ето митрополитски савет оставио је дру Ст. Павловићу да интерцелира због закашњене бриге о сазиву сабора. То баш није било добро. Сабор ће се састати на пролеће, ал могло је бити и горе. Да је ур. „Н. Доба“ предложио сазив сабора н. пр. на куков-дан, или кад поникну на врби свирале, или о св. Либри (кад се пси стрижу), или кад се Јутић патријотизам опраси, или кад гуслари почну уз гусле чардаш свирати, или кад зелен гуштер (од стида) порумени, или кад „Н. Доба“ захвати корена у врту зрелих и свесних Срба, — то би било куд камо још горе,

ПОДЛИСТАК.

К Њ И Ж Е В Н И К.

— ПРИПОВЕТКА. —

(Наставак.)

Но ипак није Велизар одмах обукао „паорско одело“, чим је сутра дан пошао у коло. А то је чинио из два узрока. Прво, што је опет држао, да ће у варошком оделу боље импозовати а друго — и то је био најглавнији узрок — што је мислио, да ће му у сеоском оделу пасти на ум само „бачванске песме“ од четир реда а трагедија ни од корова. Та да! Кад је још пала трагедија ком паору у гаћама и кошуљи на ум!

Он ће с Ђоком само да посматра, да гледи коло и народ, па ако се још никако не одушеви, он ће се пресвући, ма спевао само „Зелен орах, дебо хлад?“ Боље и то него ништа.

— Треба да идете у цркву, рече газда Митар свом госту, кад се сутра видише. Бог ће вас најбоље умудрити и једини вам он може показати прави пут.

Велизар се замисли. Да може „одушевљење“ доћи и

јер најстарији члан има да говори, а у млађих ни поговора нема.

Даклем тешимо се и тиме, што ће се сабор на пролеће (и то баш на дружичало) састати, — јер угарска је влада наумила, да дигне своје руке (ваљда и ноге) са нашег аутономног рада, а то у зиму, кад су и руке и ноге од мрза укочене, мало теже иде, — а донде се ваљда неће Анђелић повампирити, ни Јотин реп у депунцијантско стање репонирани бити, па како су сад краћи данн, ваљда ни г. администратор неће искати веће дневнице од сто фор., и тако ће у нар. фонду, ако не светло благо, а оно бар која мрака остати. Даклем налази се и ту по нешто разлога да се тешимо до пролећа, док нам не кажу: е па сад тешик тешика! (А ми донде ваљда нећемо заспати од дуга времена. Снега већ има доста, правихемо од њега тврде лопте, којима ћемо један другом у леђа и у уши бубати. — Па куд ћеш лепше забаве! Томе нам ни из Пеште забавити нећеду).

Е сад још да вам кажем шта сам чуо. Чуо сам да се код нас склапа друштво против псовања. Верујте и време је томе. Ми смо (и изван новина) у псовању и грдњи већ загрдили. У томе је прост народ дошао до еминенције. Богови, свеци, помешани са најскореднијим глаголима, избијају му се на уста као на шмрк. Кад би било јавно угрквицање по тој врлини није сигурно да би Мађари далеко од нас оджочили. — Али како да се томе помогне! Да свима псовачима наједаред запушиш уста, — не ваљ, — изашло би им на лакат. Него клин се кливом лечи. Велике псовке лече се са мањима. Па као што неки већ сад говоре: Млеко му! легло му! или: свећу му његову! Татаре му његове! суну му његову! и т. д. — Тако би се према разним персонама којих се ти-

с неба, није ни помислио; али добро је запамтити. Ако не помогну сеоске девојке, онда мора Бог. За то је одложио посету у цркву, ту има и у Новом Саду, па шта да се жури.

Кад је полазио с Ђоком у коло, сретне се са оним женама, с којима се нашао јуче пред селом. Није их ни гледао, али тим су га пажљивије посматрале жене.

— Гле, друго, рече једна; та тај је прогледао и на друго око!

— Гле! А шта ће тај с нашим Ђоком?

— Можда и није вандрокаш.

— А ко би га знао!

— Само како је прогледао и на друго око!

Велизар је ћутао и нехотице се пипнуо за дзп, у ком је сахранио полуразбијени цвике.

— Шта говоре те жене? Тиче л' се тебе? запитаће Ђока.

— Мене? Не знам ја ништа.

— Мора се тебе тицати, кад спомињу, да идеш са мном.

— Оно, знаш, до душе . . . ствар је у овом: кад сам јуче долазио, имао сам свој загасити цвике, своје „трагично расположење“; случајно је испало стакло, те су ове глупајдуре мислиле, да сам ћорав, кад ми нису виделе и друго око. . .

— Е сад све знам, насмеје се Ђока и одмахне главом.

че могла разна окрвања употребити. И онда би од прилике овако испадало.

— „Шта велиш о Милану Грозном, сат му његов!“

— „Је с' видио г. администратора, сто му фовивата његови!“

— „Где како се г. игуман угојио, пост му његов!“

— „Ала га уме г. Ђурђевић на сабору да ћути, елемент му његов!“

— „А што се Н. Н. тако покондирио, опанак му његов!“

— „Где како се „Н. Доба“ размеће, Тису му његову!“

— „Не лај, уредниче, госа ти се репом на-китио!“

— „Је с' видио оног вегетаријавца, како гута пилав, бураг му његов!“

— „Можер ти је Милован Јанковић велики јувак, контролу му његову!“ и т. д. и т. д.

Ако се ово усвоји и згодео продужи, ја не тражим никаква патента ни награде.

Ђира. Бивали су и други уредници отсутни, ал лист им је ипак за то излазио; а како то, да баш „Турски Народ“ не излази?

Спира. Е знаш, то је лист особити и јединствене феле, он не може излазити у апсвенцији уредника.

Ђира. То је чудновато. На уредника наишла само из-трага, а лист му већ отишао без трага.

У механи је било пуво света, већином млађег. Девојке су биле у авлији, све одевене у лепо рухо и Велизар је одмах почео да „мерка“ своје „сеоско одушевљење“. Коло се таман разишло и поједине омање групе стајаху у авлији. Ђока се познавао са сваким момком па и са сваком девојком; тако се и поздравио свесрдно са свима.

— А ко ти је „тај“? запитаху га са више страна и намигну на Велизара.

— То ми је пријатељ, одговори Ђока; дошао је, да види, како се живи у селу.

— Је л' велики господин?

— Није, али биће.

— Е да! Па шта оће још?

— Ја управо не знам. Та видићете.

— Па добро.

Велизар је међу тим седео за столом; пред њиме је била боца вина и две чаше. Наслонио се на лакат и мирно гледао у гунгулу. Кад му је приступио Ђока, наточи вина себи и њему.

— Јеси л' се почео одушевљавати? запита га Ђока.

— Још нисам; управо не могу да се решим.

— А како?

— Све ми се допадају.

— То чини гунгула. Чекај, док отпочне опет коло,

Спира. Да, да, можда би још лепше било, да је на лист наишла из-трага, а уредник да је отиш'о без трага.

П у с л и ц е.

Ω. Ако Тиса стремкне, не знам хоће ли се тиме осигурати европски мир, ал да ће угарски сабор бити мирнији о томе нема сумње.

§. Добро је рекао мин. фивансије, да је Милован Јанковић много година преспавао, па сад кад се пробудио хтео би радикалном поштењу да врати, што је напредњачком угурсузулку остао дужан.

С. Исторична Тројанова табла (Tabula Trajana) већ се са свим збрисала. За време Гарашавово мислило се: Е па доста је и трајала.

⊙. Може бити да ћеду Јоту Грујића само за то пустити, што му је фалзифицирање већ ушло у крв. А што улази у крв то су микроби, — а на такве ситнице није се вредно обзирати.

М. Будимир је готов заклети се, да он Јоту Грујића није никад ни видео (јер су се само у мраку састајали).

⊖. Господар Шева могао би се тиме оградити, што је некад био уз тарабу општинар.

те стану редом пролазити поред тебе, онда ћеш моћи боље одабрати. Хоћеш ли трагички или лирски?

— И једно и друго. Знаш, ја знам и левом руком писати, па могу у исти мах две разне ствари спевати.

Ђока погледи свог друга и отвори малко уста своја. Сад је био на чисто, да код Велизара није све као што треба. Мислио је и то, да га вуче за нос; али познавајући свог колегу, напусти ту мисао одмах.

Свирац је међу тим надувао гајде а играчи се почели купити око њега.

— Сад пази, рече Ђока и гурне Велизара. Како ти се свиди ова смеђа?

— За баладу.

— Хоће ли бити убиства у њојзи?

— А за што?

— У балади мора бити.

— Онда ће и бити.

— Колико мислиш смакнути?

— Све.

— И песника?

— И њега.

Ђока ућути и натегне чашу; било му је, као да га голицају. Велизар је пак гледао у девојке и непрестано је мењао своје планове. Баладу је одгурала лир-
* лир-

□. Ипак је Анђелић био као неки пророк. По-
намештао је бербере за кураторе. — Баш му се слу-
тило да ће доћи до бријања богословских професора.

⊗. „Стармали“ пристаје и на то, да Аца Зуб
за време нашег сабора добије дупловане дијурне, али
да их у Пешти поније.

△. На то ће Аца лакше пристати кад чује, да
ће у Карловци бити само једна гостионица, — а у
Пешти има их на тисуће.

4. Тиса је, персоном својом, баш висок човек,
— дакле дугоња. Ал кад се сетимо дуга који
земљи оставља онда видимо да нема пара (т. ј. у каси).

Бука. Шта велиш, Шука, кад
би славни суд мало зажмурио пре-
ма нашим несретницима, што су у
затвору?

Шука. То би био ћорав посао.

Бука. А кад би их баш са свим
пустио, шта би било од њих?

Шука. До сад су били пусти, а кад би их суд
пустио, онда би били још пустији.

Бука. Ала бога ти, може ли се видети та фи-
локсера?

Шука. А да да може.

Бука. А ди?

Шука. Најбоље се види у празним бурадима.

ску песму трагедија, трагедију велика епска песма на при-
лику Омирове Илијаде, и тако све даље, док није опет до-
шла балада на ред, па лирска песма — врзино коло. Али
једно није видео, није видео, како га момци гледе и како
намигују један на другог. Ђока је то видео, али се чинио
невешт; знао је, шта ће бити, па нек буде.

Није дуго трајало, али по која подкочица прне у
вис. Велизар је слушао једним ухом, те прву није ни
разумео:

Недеља је, није пост,
За асталом чудан гост,
Па све мисли, шта ће, ди ће,
Ал господин биће, хеј!

Ђоки је опет наспело, да искапи чашу; међу тим је
коло ишло даље и баш пред Велизаром поче једно момче:

Знам и не знам, али знам
Да „господин“ не зна сам,
Шта ће цела Бачка каз’ти,
Кад ће се показ’ти, хеј!

Девојке се почеле смејати а момци један другог хра-
брити и позивати на даље песме. Велизар се почео мало
врпољити по столици, али не због песме, већ са врагола-
стих, погледа девојачких; бо био је на чисто, кад је чуо
ову песму:

Пет и два приде.

I.

Од књижевне крађе
Нек нико не зебе.
Само што украде
Нек — држи за себе.

II.

Новинару дужност
Свакдања налаже
Да нам што год каже;
А он опет нама
Што каже налаже.

III.

И најлепша мачка
Има оштре нокте.
Тог се сети, када ти се
У брак ступит’ прокте.

IV.

„Трпи, душо, бога ради!“
— Е па докле тако?
„Док не дођеш у рај,
У рај ил — у пак’о.“

V.

Лонције се људи зову,
Који својој жеђи гову,
Па једнако пију, пију,
Без краја и конца. —
А да како с’ жене зову,
Што пију из лонца.

Лено пева тица кос,
У фрке је писав нос;
Да л’ су такви — Бож’ опрости —
Сви варошки гости, хеј!

— Хајмо кући, да обучем паорско одело, рече за-
гушљивим гласом; и ово мало одушевљења, што сам на-
купио, развијаше ти незграпни паори.

— А зар мислиш, да нас не би познали, одговори
Ђока. Чим бисмо ступили у авлију, било би урнебеса, те
би ти њих одушевио а не они тебе.

— Па шта да радим?

— Ђути и одушевљавај се из нова?

— Али ја морам

— Кад мораш

— Већ не знам, шта да почнем и чим да се оду-
шевим?

— Па чекај до вече кад буде мрак. Онда се обуци
па ради шта знаш.

Велизар стисне тронуту руку своје пријатељу а овај
је опет осећао потребу, да искапи чашу.

(Наставиће се.)

VI.

Кад је Виша добио
 Стипендију малу,
 Он од тешког једа
 Удари у шалу:
 „Сто форин'та само!
 Тек толишно зар?!
 — Та то није доста
 Ни на билијар.“

VII.

„Не ваља ти пос'о!“
 То је лако касти.
 Потеже је малко
 Боља пут покасти.

Какаду.

- А. Пошто ћете ми дати ову собу у најам?
 Б. Платићете ми 10 фр. на месец.
 А. Хм! хм! Ал та ми је соба врло велика.
 Б. Ваљда вам је велика према цени. Па добро,
 ту је лако помоћи, Плаћаћете ми двадесет фр. на
 месец. Према тој цени биће вам соба много мања.
 А. Пристајем.

- Газда Лука. Збиља, жено, имали наш коњ зоби?
 Жена му. Ни зрна више нема.
 Газда Лука. О мај! Та ономад сам купио пун
 цак. Па ди је толика зоб?
 Жена. Попио.
 Газда Лука. Ајд' не булазни! Како би коњ по-
 пио зоб?!?
 Жена. Није коњ него кочијаш.

Оригинална званична објава.

„Услед налога сл. кр. котарске области појавила
 се силва множина гусјеница, које тамане наше воћ-
 њаке. Налаже се житељима, да што више настоје ту
 гамад утаманити.“

(Ово нам је послао неко из Окучина, дакле, може
 лако бити да је пошкљо негде у тој околини.)

Промена имена.

(С мађарског.)

„Зашт' носите тако ружво име?“
 Гуркенсафта запитао неко.
 „Јербо жалим педесет новчића
 Питачу је у одговор рек'о.“

Ал не прође ни годину дана
 Ицигу се фирма променула,
 Ал га није ни по паре стало
 Већ му добит огроман донела.

Банаћанин.

Има и у Америци шмокљана.

У једном селу у Америци дође један фино обучен
 господин до поштанског уреда и ту куцне на прозор и
 запита, еда ли је стигло какво писмо за њега.

— А молим, ко сте ви, господине? запита га поштар.

— Ко сам?! — Ја сам ја.

— Па лепо, лепо, ал како вам је име?

— На што да вам казујем име. Ако је писмо ту, име
 ћете наћи на адреси.

— Ал како да тражим ваше писмо кад вам не знам
 имена!

— Па хајд', нека вам буде. Ја се зovem: Том Бај-
 ринг, кад већ хоћете да знате.

Поштар прегледа сва неиздата писма и рече му да
 за њега није никакво писмо дошло.

— А могу ли ја ући унутра, к вама? запита господин.

— Не можете.

— Но, то је ваша срећа, иначе би вам са овом ба-
 тином показао како се са отменом господом разговара. У
 прочем немојте мислити да сам вам своје право име ка-
 зао. Ја се не зovem Том Бајринг, већ са свим дружичије.

(Н. Вl.)

Народна причаца.

Селак један у очи божића сео, узео орах на пре него
 што ће га разбити рече:

— Дај Боже да ми кућа овако буде пуна као овај
 орах! —

За тим разбије орах, кад ал орах празан; он ће на
 то рећи:

— Не слушај Боже што песето лаје! —

Прибележио: Др. Пеперитас.

Хоца и медвед.

(Турска прича.)

Неки ловци ухватили мала међеда, па га однијели
 цару у пешкеш (на дар).

Цар се дуго мислио шта да ради са малим међедом.
 Једног дана дође му нешто у памет, нареди те дођу
 пре-да њ све хоће (свештеници). Кад се сви искупили
 онда заглеси цар:

„Видите ли ово међече, ја хоћу да научи читати.“

На то ће му један стари хоца:

„Лијено и красно, свијетла круво, ал како ће жи-
 вотиња да научи читати. Вала стар сам, ал тога још не
 чух на свијету.“

„Ја даље не питам“ настави цар, „ви га морате
 научити.“

Цару улегло у страст; он хоће; царска се не пориче.

„Добро“ рече стари хоца, „ал дај нам мифлета (ро-
 ка) да се промислимо.“

Хајде нека им буде. И пролазаше дан по дан, дође
 мифлет а ево и хоће пред царем.

„Аман, царе,“ завикаше сви осим једног малог хо-
 цића, „и господаре, то не може да буде, ми то не може-
 мо извршити, па ако ћеш нас све посјећи.“

„А ти?!“ запита цар онога маленог, који је ћутао.
 „Шта ти мислиш?“

„Ја ћу га научити,“ одврати хоџић.

„Да чита?“

„Да чита књигу.“

„Ал ако га не научиш?“

„Онда ево моје главе, па је посјеци.“

И он ти онда узе меџече под пазухо и оде с њиме дома. Ту ти он набере дивљих крушака, направи једну велику књигу, па под сваки лист стави по једну крушку. Било је муке доста, — ал без муке не има ничега. Најприје га је учио како ће превртати листове, а меџед, гибан за крушкама, после је и сам превртао и јео крушке. И хоџић виде да је већ готов, узе своју велику књигу под руку а меџеда за везу па хајд пред цара.

„Јеси ли готов?“ запита га цар.

„Јесам.“

„Је ли научио?“

„Јест, царе, Алаха ми, научио је да већ боље бити и не може.“

„А ако не буде?“

„Ако не буде, ево моје главе.“ Приђе к меџеду, приведе га ближе цару, стави пред њега велику књигу у којој сад није било крушака.

Медвед лизне шапу па поче превртати листове; лист по лист преврће, застаје, завирује, баш ка' да чита. А на пошљедак, видећи да у књизи не има крушака, ражљути се и подера књигу.

„Шта је то?“ запитаће цар.

„Ето, шта је. Меџед је научио читати, књигу је прочитао, па му је већ читање и додијало, за то је књигу подерао, да не би морао још једаред читати.“

„Аферим!“ повика цар „ти си прави хоџа, кад си знао меџеда научити, а сви други не вриједе ни по луле духана.“

Бербер и чобан.

У ово доба кад су и бербери били немеша, (кажу да су финанси онда још у гаћа ишли) догоди се некако, да чобан украде овцу од сеоског брице. Но пошто бербер није за вредно држао, да се за једну овцу мрскари, а знајући и то, да ће му чобан кад год шака пасти, чинио се сасвим и невешт, тако и би.

Наскоро затим дође чобан са отечени образи.

— Дobar дан, мајсторе.

— Бог добро дао Аћиме, . . . па које добро Аћиме?

— Богме није добро . . . јер ме зуб боле . . . само пазите да добар не извучете.

А затим се посади у столицу и бербер за тили часак извади један најздравији кутњак.

— Ху, сто му вера! та ово је најздравији зуб. . . .

— Не фали ништа добро је тако, јербо је овај здрав зуб појео моју здраву овцу — примети бербер.

Суво пресуво.

Лани, некако после мале госпојине, дигнемо се ја и Лаза Накрајкућа, па се упутимо правим путем ка великој биртији. Није то било од беснила, већ баш од невоље. Јер у кући својој, ни ја ни он у подруму не имамо ни капи вина, а нека велика жеђ зивула и из мене и из њега.

Ал где ћеш се ти борити са небеским силама. Крчма далеко а на по пута удари таки пљусак, да смо морали сврнути Јози Грцаловом под кров. До душе човек нас је сам позвао да се склонимо код њега, док киша не престане.

Седили смо код њега, мало ћу рећи: читав сат, а он се не сети да запита, људи бојжи, јесте ли ви што гладни, а да нисте и жедни.

Лаза је почео дубоко уздисати, — а ја сам његове уздисаје потпуно разумео.

На последак рећи ћу му: „Шта је, Лазо, ти си нешто зловољан.“

„А како и не би“, одговори тужан Лаза, — „на пољу мокро премодро, а овде унутри суво пресуво.“

(Јоза се ни онда није сетио шта нама фали. Ваш је глупан.)

Б. Б. Р.

Зајмодавац.

У варош Б. дође једном неки руски војник на пијану, где су се Чивути искупили били и викне, рубаљ један у руци држећи: „Ко ми је од вас јуче један рубаљ позајмио? Дошао сам да му га вратим.“ Један лукави Чива употреби ту лену прилику глупака тог преварити и наскоро викне: „Ја сам, ја сам ти рубаљ позајмила!“ „Добро — одговори војник — ево ти рубаљ, сад ми пак врати дукат, којег сам ти у залогу оставио био.“ „Какав тукат — викне лажљиви зајмодавац — ти ми не дала тукат, не могу ти вратит тукат.“ Али то не поможе Чиви. Војник га одведе бирову, који њему да право, почим више њих рекоше, да се Чива сам као зајмодавац пријавио и да је врло вероватно и истиноподобно да не би једном страном и непознатом војнику рубаљ позајмио, да прије какву знатну залогу добио није.

Војник, коме је та досетљивост за руком испала, мишљање у себи: но сада је једна варалица другу преварила.

Банаћанин.

Пијанац.

У гостионици код „четир горњака“ бејаше једном врло весело друштво, из којег се газда Степа око зоре удалио, хоћећи се дому вратити. Изашавши на сокак по-сртао је час на лево (тад га је бело вино вукло) час на десно (тад га је црно вино вукло), кад му се на једаред учини, да се улице око њега окрећу, стане, извади из џепа с тешком муком кључ од капије и поче га у руци непрестано окрећати. Док се ово збило, наиђе на њега прић-Недељко ноћни чувар, кога су у селу за врло паметног држали, та носио је чизме на хармонике, и устраши се не мало (већ здраво), кад на месечини угледа један стас, који непрекидно кључ окреће. После страха обузме га храброст и страшним гласом викне: „Шта радите ви ту господине!“

„Драги пријаве,“ рече газда Степа, „мене занима једна величанствена шала, цела се улица окреће, па чекам док моја кућа дође да отворим врата.“

Банаћанин.

WWW.UNILIB.RS

Доскочио му је.

У кафани „код макове седмице“ приповедаше неко од шале да Турци на велике своје празнике Чивуте и магарце кољу. У истом друштву бејаше и један Јевреј и неко из друштва пређе к' њему и запита га: „У Цариграду по свој прилици неће бити доста Чивута за клање, па нећете ли тамо ићи?“

„Нећу — одговори чива — Јевреја имаде и тако доста, но магараца имамало; оћете ли можда *ви* тамо ићи?!“

За што се боји смрти.

А „Али пријатељу, како се можеш тако бојати од смрти? та једаред морамо умрети.“

Б. „Та то је тај враг зашто се ја бојим, та да више пута умиремо, неби се ја смрти тако страшио!“

„Зна га враг, шта је том сату, сваки час стаје — рече муж жени — морам га дати изчистити.“

„Не треба да га даш, тата — рече мали Јова — ја сам га јутроске у кориту добро изчистио и изпрао.“

Ведбали се регрути гађати у нишан. Била је једна велика капија, на среди те капије била је прикована даска, то је био нишан. Један новак никако није могао да погоди у даску. Онда му рече каплар: а ти пуцај најпре у капију. Али овај шепртља не погоди ни у капију. Каплар га је капларски грдио, на покоп му рече: па какву ћемо ми вајду имати од тебе, кад се једаред наћемо пред непријатељем?! — „Е, мој господине, неће сви непријатељи на капију бегати, раштркаће се они и десно и лево, па ко би тима прашио тур, кад не би било оваких гађача, као што сам ја.“

Не чују добро.

Н. Н. (Уђе у собу своје ујаку). Ја дођох, ујо, да вас лепо замолим, да ми дате двадесет фр.

Ујак. (Гледа кроз прозор и чини се невешт).

Н. Н. Ујаче, врло нужно потребујем двадесет фр. — Молим вас лепо.

Ујак. (Окреће шаку са раширеним претима).

Н. Н. Јел'те, драги ујо, да ћете учинити роду глас, даћете ми двадесет фр?

Ујак. Недам ништа.

Н. Н. Опростите, не чујем добро таке одговоре.

Ујак. А ја опет не чујем добро така питања.

А. Ја би узео ову собу под кирију, али сам чуо да прокисава, па не смем.

Б. Хајд' нећу рећи да баш никад не прокисава, ал то се дешава само онда, кад и на пољу киша пада.

Господин (слуги свом). Један од нас двојице мора да је луд. Сад или сам ја луд или си ти.

Слуга. На то вам питање не могу тачно одговорити, али држим да ви лудог слугу никад не би држали.

Одговори уредништва.

„Мајчин синак“. Примили би радо и штампали би, али пошто је та хумореска дугачка а запремила би подлистке 5—6 бројева, а у „Стармаловој“ књизи живота нема више толико бројева, — то ћемо изузетак учинити и рукопис ћемо вам о нашем трошку вратити.

„Календарције.“ Врло је тенденциозно, и та тенденциозност прогутава све друге добре стране овог састава. Тиме не велимо да се не би могло згодно прерадити. — али за наш лист је већ касно.

Трапалу. Нешто ћемо употребити. Ако имате још што да нам пошаљете, морате се пожурити.

Новије књиге

послате уредништву на приказ.

Српске народне игре, које се забаве ради по састанцима играју. Покупио и описао Вук. Вит. Врчевић, књига II. — У Дубровнику 1889. Наклада књижаре Драгут. Претнера. Цена 50 новч., — с поштом франко 5 н.

ЧИСТ РАЧУН, ДОБРИ ПРИЈАТЕЉИ!

Сву ону родољубиву г.г. растуриваче, којима смо на распродају послали ове књиге:

I.

Служба св. Великомученику кнезу Лазару.

II.

МАЛА СПОМЕНИЦА

СА 500-ГОД. СЛАВЕ ВИДОВДАНСКЕ

У КРУШЕВЦУ

— које смо књиге издали у корист фонда дра Ђорђа Натошевића за удове и сирочад учитељску — учтиво молимо, да настану својски, да се обе ове књиге сада распродају у колико би им можда истих непродатих заостало, те да рачуне за ове књиге изравнамо, како би оној племенитој цели за удове и сирочад учитељску што више принасти могло. Надамо се да ће они од своје стране учинити што год се боље и више може, како би бар при крају о. г. исте рачуне изравнали, те да можемо претекли чист приход предати српској православној новосадској општини, која тим фондом рукује.

Издавалац-штампарија А. Пајевића
у Новом Саду.

КЊИЖАРСКО-ИЗДАВАЛАЧКА ФИЛОКСЕРА

www.овемо оне дужнике, који читају новине па неће да плате или узму да растурају књиге, па никад ни књига, ни новаца. Много пута смо их писмено позивали да плате што су дужни. Сад их ево јавно поименце износимо, па нека српски свет види који су то што филоксерски исисавају књижевско-издавачко чокоће, те у корењу затиру ову радњу у нас. Ево њихова славна имена:

Најновија филоксера:

Име	Ф. н.
Петар Радаковић, учитељ у Власеници	10 84
Павле Берић, парох, Кузмин	9.—
Ђорђе Грујић, Глина	3.75
Сима Љубинковић, парох, Дабрице	8.25
Мирко Летица, трг. Бихач	8.90
Мирко Петровић, парох, Г. Верховина	7.50
Никола Савић, трг. Черевих	9.70
Јован Шепа, парох, Перна	8.90
1. П. Марјановић, трг. Чуруг	дугује 9.45
2. Ђока Поповић „ Даљ	6.07
3. Јован Крајновић, учит. Бело брдо	6.75
4. Милан М. Продановић, Пакрац	4.95
5. Јосиф Грујић, парох, Качфалу	4.50
6. Живојин Предраговић учит. Баваниште	15.—
7. Гавра Радмиловић, бележник, Соколовац	4.50
8. Коста Змејановић, парох Грк	8.20
9. Љуб. Николајевић трг. из Руме, сада у Војки.	19.83
10. Лука Пришки, бележник у Крчедину	14.65
11. Љубомир Т. Ђурић, учитељ у Црпаји	6.25
12. Јован Апостоловић, парох у Рачи	9.05
13. Милан Теодоровић, парох, Кобањ	4.50
14. Вујо Вирјевић, трговац, Бихач у Босни	12.45
15. Исидор Николић, свешт. Арад-Гај сада у Вапу	11.25
16. Атанасије А. Николић парох у Шањци	16.—
17. Тодор Коновић трговац у Мохолу	18.70
18. Коста Михајловић, трговац у Жабљу	6.70
19. Дана Вањанин, Шкаре код Оточца	7.50
20. Ђорђе Јовановић, Битгула	4.70
21. Илија Марковић учитељ у Мошорину	8.70
22. Стеван Ристић у Срп. Цркви	8.70
23. <i>Buchhandlung J. Reich Karlstadt</i>	17.47
24. Ј. Е. Твјерану, у Оравици	2.25
25. Ристо Ј. Церовић, Мостар	79.65
26. Младен Ђорђевић, књијар у Београду	50.—
27. Ј. Трифуновић, негде у Босни	21.30
28. Леон Бирра, трг. у Бошњаци	4.66
29. Аксентије Ј. Аксентијевић, сада у Рушчуку	16.17
30. С. Д. Циковац, сада у Срему	13.88
31. Платон Соларић, парох у Катинци	10.80
32. Књијара В. Шмита на Ријеци	34.31
33. Јулијана Плавшић, учитељица у Барањи	6.—
34. Св. Савковић, учитељ у Црк. Цркви	6.40
35. Нико Радетић, трговац у Приједору	20 50
36. Љуб. Дмитрић, учитељ негде у Босни	17.16
37. Љубомир Милић, трговац, Јасеново	11.33
38. Љубомир Тодосић, трговац, Маргитица	14.59
39. Спирос Будисављевић, Кореница	20.14
40. Милош Белеслијић, учитељ у В. Кијинци	19.20
41. Макс Стојковић, учитељ Неузина	8.90
42. Н. К. Пуљевић, Ст. Бановци	8.70
43. Јово Поповић, учитељ, Војнај	8.90
43. Наја Митровић, Ораховица	7.30
44. Стеван Урошевић, Шид	8.70
45. Петар Милошев, На Ријеци	12.45
46. Гавра Гринхут у Загребу	39 48
47. И. Хамершмид у Вршцу	14.76
48. Д. Кнежевић, Медина	6 12
49. Св. В. Милић, Ст. Градиште	6.—
50. Лазар Имброновић, Арад	19.90
51. К. Николић парох у Калаву	35.
52. К. Поповић трг. у Слативи	71.70
53. Васа Јовановић, официјал, Сев.	8.—
54. М. Марјановић у Голубинци	10 37

Ко од горњих дужника и сад неби хтео да свој дуг подмири, тога ћемо тужити суду. За сада износимо на јавност само горе изложене, а доцније изложићемо уз ове још многе друге, са већим свотама, ако се међутим не пожуре те сваки свој дуг изравна.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У Н. САДУ.

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1890. ГОДИНУ.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ШЕСНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац добгја комад по 33 новч. Наручбине ваља упућивати издавалац-шtamпарији А. Пајевића у Н. Сад.

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ 1890.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Пре-продавци добију за готов новац комад по 12 новч.

Још се може добити

МАЛА СПОМЕНИЦА

СА ПЕТСТОГОДИШЊЕ СЛАВЕ ВИДОВДАНСКЕ

У КРУШЕВЦУ

И

МИРОПОМАЗАЊА КРАЉА АЛЕКСАНДРА У ЖИЧИ

(СА ВИШЕ СЛИКА)

написао

А. Пајевић.

Цео чист приход ове књиге намењен је фонду дра Ђорђа Патосевића, за удове и сирочад учитељску.

Књига износи једанаест штампаних табака, мале француске осмине, а штампана је на лепој, глаткој хартији, према чему јој је одређена врло умерена цена 50 новчића или 1 динар.

Шта има у овој књизи:

I. Садржина: 1. Од Београда до Крушевца. 2. Крушевац уочи Видов-дана 1889. 3. Крушевац на Видов-дан 1889. 4. Крушевац, 16. јуна 1889. 5. Из Крушевца у Краљево. 6. Из Краљева у манастир Студеницу. 7. Миропомазње краља Александра I. у Жичи седмвратној. 8. Манастир Жича у краљевини Србији. 9. Из Краљева у Крагујевац. 10. Неколико часова у Крагујевцу.

II. Слике: Насловна слика: Александар I. миропомазани краљ Србије. 1. Кула Тодора од Сталаћа. 2. Црква Лазарица у Крушевцу. 3. Рушевине кнез-Лазарева града у Крушевцу. 4. Варош Крушевац. 5. Манастир Љубостиње. 6. Развалине града Маглича. 7. Манастир Студеница. 8. Манастира Студенице украс на надвратн. север. врата. 9. Манастира Студенице украси стубаца јужних врата. 10. Манастира Студенице скулптуре са источне стране цркве. 11. Жича седмвратна. 12. Нова црква у Крагујевцу. 13. Гимназија у Крагујевцу.

Српским књијарима и растуривачима књига, дајемо 25% попушта од горње цене и молимо их, да се наручбинама својим што ско-рије нама обраћају.

У Новоме Саду 28. Јула 1889.

Издавалац-шtamпарија А. Пајевића.